

Chính sách tài khóa hướng đúng vào "mắt xích" nhỏ của nền kinh tế

06:33 10/08/2026

Sau nhiều gói hỗ trợ mang tính diện rộng, chính sách tài khóa đang có sự chuyển hướng đáng chú ý khi tập trung vào nhóm hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh và doanh nghiệp siêu nhỏ. Đề xuất giảm 30% thuế thu nhập trong giai đoạn 2026-2027 không chỉ nhằm tháo gỡ khó khăn trước mắt mà còn hướng đến mục tiêu củng cố sức chống chịu của khu vực kinh tế có số lượng đông đảo nhất nhưng cũng dễ bị tổn thương nhất.

Từ hỗ trợ đại trà đến hỗ trợ đúng đối tượng

Theo dự thảo Nghị quyết vừa được Bộ Tài chính công bố, hộ kinh doanh, cá nhân kinh doanh có doanh thu hằng năm không quá 10 tỷ đồng sẽ được giảm 30% số thuế thu nhập cá nhân phải nộp trong hai năm 2026 và 2027. Cùng với đó, doanh nghiệp có doanh thu không quá 10 tỷ đồng cũng được đề xuất giảm 30% thuế thu nhập doanh nghiệp trong cùng thời gian.

Khác với các chính sách giảm thuế giá trị gia tăng hay giảm phí, lệ phí được áp dụng trên diện rộng trước đây, lần này chính sách hướng trực tiếp vào nhóm doanh nghiệp quy mô nhỏ và siêu nhỏ - khu vực được xem là có sức chống chịu yếu nhất trước những biến động của thị trường.

Việc giảm thuế thu nhập được kỳ vọng sẽ giảm bớt áp lực chi phí, tạo thêm dư địa để hộ kinh doanh và doanh nghiệp siêu nhỏ tái đầu tư, mở rộng hoạt động sản xuất, kinh doanh. Ảnh AI

Theo tiêu chí được đề xuất, doanh nghiệp siêu nhỏ là những đơn vị có quy mô vốn, lao động và doanh thu ở mức thấp, hoạt động chủ yếu trong lĩnh vực sản xuất, thương mại và dịch vụ. Đây cũng là nhóm thường gặp nhiều hạn chế trong tiếp cận vốn, mở rộng thị trường và nâng cao năng lực cạnh tranh.

Khảo sát của Liên đoàn Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) cho thấy, gần 60% hộ và cá nhân kinh doanh chịu áp lực lớn từ chi phí đầu vào tăng cao; hơn 43% gặp khó khăn về thị trường tiêu thụ, trong khi nhiều đơn vị vẫn thiếu vốn và nhân lực để duy trì hoạt động.

Trong bối cảnh đó, việc giảm thuế không chỉ mang ý nghĩa giảm chi phí mà còn giúp các cơ sở kinh doanh giữ lại thêm nguồn lực tài chính để tái đầu tư, duy trì việc làm và mở rộng sản xuất khi điều kiện thị trường thuận lợi hơn.

Thực tế, giải pháp giảm thuế thu nhập từng được áp dụng trong các giai đoạn kinh tế khó khăn như năm 2008, 2012 và thời kỳ dịch Covid-19, góp phần hỗ trợ khu vực doanh nghiệp duy trì hoạt động và phục hồi sản xuất.

Chấp nhận giảm thu ngân sách để nuôi dưỡng nguồn thu lâu dài

Theo tính toán của Bộ Tài chính, việc giảm 30% thuế thu nhập sẽ làm giảm thu ngân sách khoảng 3.191 tỷ đồng trong năm 2026 và khoảng 3.510 tỷ đồng trong năm 2027. Tổng quy mô hỗ trợ trong hai năm ước hơn 6.700 tỷ đồng.

Mục tiêu của chính sách không chỉ là giảm gánh nặng thuế, mà còn tạo điều kiện để các hộ kinh doanh và doanh nghiệp nhỏ phục hồi hoạt động, mở rộng quy mô và đóng góp trở lại cho ngân sách trong những năm tiếp theo.

Đây cũng là cách tiếp cận đang được nhiều quốc gia áp dụng, khi ưu tiên nuôi dưỡng nguồn thu thay vì tối đa hóa nguồn thu trong ngắn hạn.

Để bù đắp phần hụt thu, Bộ Tài chính dự kiến tiếp tục mở rộng cơ sở thuế, tăng cường quản lý thu, chống thất thu, chuyển giá và trốn thuế, đồng thời yêu cầu các bộ, ngành và địa phương rà soát, tiết kiệm các khoản chi chưa thực sự cần thiết.

Trong trường hợp giá dầu thế giới duy trì ở mức cao, nguồn thu từ dầu thô cũng có thể góp phần hỗ trợ cân đối ngân sách.

Việc tiếp tục đề xuất giảm thuế thu nhập cũng cho thấy chính sách tài khóa đang được vận hành theo hướng linh hoạt hơn. Sau khi nhiều giải pháp hỗ trợ như giảm thuế giá trị gia tăng, giảm thuế bảo vệ môi trường đối với xăng dầu hay miễn, giảm nhiều loại phí chuẩn bị hết hiệu lực, việc bổ sung một công cụ hỗ trợ mới sẽ góp phần duy trì động lực cho khu vực doanh nghiệp nhỏ và hộ kinh doanh.

Nếu được Quốc hội thông qua tại kỳ họp tháng 10 tới, chính sách không chỉ giúp giảm áp lực tài chính cho hàng trăm nghìn cơ sở kinh doanh mà còn phát đi thông điệp về việc tiếp tục đồng hành cùng khu vực kinh tế tư nhân - động lực quan trọng của tăng trưởng trong giai đoạn tới.

Minh Thành (t/h)